

ВЕНДИНГ ЯК ПРОГРЕСИВНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ

Розумей С.Б.

Національний університет харчових технологій

До позамагазинних каналів роздрібного продажу товарів та послуг відноситься, на ряду з іншими, торгівля через торгові автомати, або вендинг.

Історичні джерела свідчать про те, що вендинг застосовували ще в Древньому Єгипті в III ст. до н.е., в Англії VII ст., в Росії в XIX ст. На сучасному ринку вендинг-продажі користуються попитом у США і Західній Європі. Сьогодні у світі встановлено більше 22 млн. vending-автоматів, з обсягом продажів \$170 млрд. Лідирують Японія, де один апарат обслуговує 20 чол. (\$70 млрд.) і США — один автомат на 40 чол. (\$30 млрд.), а також Франція, Італія і Великобританія (один автомат на 100-120 жителів). Відродження вендинга в Україні відбулося у 1996 році. Цей бізнес швидко розвивається. Річний фактичний обсяг ринку в Україні у 2006 р. — 70 млн. грн., потенційний — \$400 млн., рівень конкуренції — низький. У 2006 році на 10 тис. українців припадав приблизно один автомат, тобто освоєно 1,5% ринку.

За допомогою торгових автоматів продається величезна кількість різноманітних товарів повсякденного та імпульсивного попиту — напої, продукти, трикотажні вироби, косметика, снеки, картки поповнення рахунків, аудіо- та відеокасети. У світі самими прибутковими вважаються автомати із продажу напоїв і тютюнових виробів. Автоматичний продаж снєків згодом почне набирати оберти.

Рентабельність торговельних автоматів в Україні досягає 300%, строк окупності — близько 1 року. Цей вид бізнесу має ряд переваг. Щоб розпочати роботу — вистачить \$3 тис, автомат займає площу меншу 1 м². і має велику мобільність переміщення; споживає мало електроенергії, відсутні витрати, пов'язаних з оплатою праці продавців. Вендинг — це стабільний бізнес з мінімальними ризиками. Торгові автомати працюють 24 години на добу за методом самообслуговування, продають великі асортименти товарів, використовують різні платіжні форми, тому придбання товарів через них є зручним для споживачів. Тобто, вендинг — це прогресивна форма організації збуту товарів, яка має великі перспективи розвитку в Україні.